

umetna gnojila itd., ker na tak način dobijo blago ceneje. Vsekakor je treba za take reči denarja, pa ravno za taka društva se denar lahko dobi, ker ta istim od deželne zveze Raiffeisenove kase, ako se k tistim pristopi, vselej predujeme (voršuse) proti 3% obrestim dajo. V to svrhu je dežela lansko leto podelila 400.000 kron.

Gotovo se nahajajo v večjih krajih bistri in skušeni kmetje, ki bi bili zmožni taka društva osnovati in jih voditi, tam pa, kjer se nikdo za to zmožnega ne čuti, tam pa naj se gre k gospodu učitelju s prošnjo, da on to reč v roke vzame. Kdor se toraj za tako koristno stvar zanima in je nemškega jezika zmožen, ta naj si najprvo preskrbi knjigo: „Landwirtschaftliche Ortsvereine“, katera se pri „Leitung der bündlerischen Bauernpartei Graz, Hauptplatz Nr. 14.“ zastonj dobi.

Kaj hočete od nas?!

„Štajerc“ je na Spodnjem Štajerskem razširjen v 12.000 iztisih in lahko se reče, da je malo kmetov, kateri bi ga vsaj od časa do časa ne brali. Pa ne samo kmečki ljudje berejo „Štajerca“ ampak tudi gospodje duhovniki in advokati. Da se je „Štajerc“ kmečkemu stanu priljubil, vemo mi in tudi vi, kajti od kmečke strani pride nam za vsako novo številko do 500 novih naročnikov. Da advokati „Štajerca“ ne morejo trpeti, to vemo tudi — kar se samo ob sebi razume, kajti tudi „Štajerc“ ne more trpeti advokatov!

Ali enega mi ne vemo! Mi namreč ne vemo zakaj ravno gospodje duhovniki „Štajerca“ tako urno zasledujejo. Nahajajo se duhovni gospodje, katere prime krč, ako „Štajerca“ zagledajo, kateri se noč in dan čez „Štajerca“ jezijo in celo iz prižnice med pridigi naš list obrekujejo. No, vi duhovni gospodje,

bi clovek piv“, pravi Gašpar in se vsede. Krčmar mu prinese vina. Ni dolgo sedel pred politrčkom, kmalu je bil prazen in krčmar mu mora prinesti drugega. Tudi tega doleti ista usoda. Kmalu je prazen bokal. Tudi Tinče in Peter ga pridno in naglo vlečeta. Toda „naglica ni nikoli pridna“, pravi star pregovor. In res! Kmalu ga čutijo poštenega dolenjca, ki jim je stopil v glavo. Gašpar, Tinče in Peter postanejo židane volje. Pojejo in piyeje, da je kaj. Pa Peter in Tinče se že hočeta odpraviti, ker pravita, da nimata denarja več.

Ga imam pa jaz, se zadere Gašper in zaškroboče z denarjem v žepu. „Le ostanta! Placov ga bom jaz nekaj. Povsetov Jakec mi ne bo zamelo, ce mu glih danes ne prinesem vsega. Smolaka je se dost po hosti. Nablav ga bom spet in bo dobal. Plodav ga bom in Jakec bo jemov denal.“ Tako je kričal Gašpar. Nalezel se ga je že bil toliko, da ni več tako resno mislil na svoj dolg.

In res so ga vlekli in vlekli brez mere. Prišlo je še nekaj znancev in denar Gašparjev bil je — zapit. Gašpar je bil tako pijan, da je po vseh štirih lezel domov. Ongav hlapec mi je pravil, da ni vedel

mi vas vprašamo z besedami Kristusovimi: kaj imamo mi z vami opraviti? Jeli „Štajerc“ kedaj našo katoliško vero zatajil? Jeli on obrede naše svete vere kedaj zasramoval ali duhovski stan napadal? Mi smo motoraj pripravljeni vsakemu, kdor nam tak pregrešek dokazati z amore, onih 120 gld. plačati, kateri je urednik „Slovenskega Gospodarja“ onokrat od „Štajerca“ zahteval. Mi smo celo marsikatero krivično napadanje od strani duhovnikov tiho prenesli, ker nismo hoteli kot dobrí kristjani se z maziljenimi gospodi prepirati.

V uredništvu „Štajerca“ ležijo kupi dopisov od ljudi, kateri so bili psovani, ker so se na naš list naročili, katerih otroci so bili od katehetov preganjani in psovani, ker so njih starši naročniki našega lista, in imamo sporočila o pridigah najdebelejšega kalibra, pri katerih se je naš list napadalo. Tudi sodna obravnavna Muršec-Kalchberg prinesla je zanimiv odstavek o duhovniški svojevoljnosti. En kaplan dobi priložnost v poštnem uradu pri Sv. Benediktu uradne dopise konfiscirati (zapleniti) in ne najde maločastno po pridigi iz prižnice vsem vrlim šolskim otrokom, kateri „Štajerca“ raztrgajo, zahvalo občine izreči.

To so oni brezvestni gojenci gospoda kaplana, kateri si pri poštnem uradu pustijo časnike dati z namenom, iste vničiti. Gospod kaplan vzgojuje torej otroke k laži, k hinavščini in k hudobnemu poškodovanju tuje lastnine, in se jim iz prižnice zahvali za njihovo pobalinstvo. Gospod kaplan naj nas toži pri sodišču, ako on kako neresnico v naši trditvi najde.

Ni nam torej ostalo nobenega drugega pota na razpolago, kakor naše pritožbe očitno razglasiti. In sovražnikom „Štajerca“, bodoši oni mašniki ali posvetnjaki, povemo jim slovesno, da si mi razžaljenja od njih prepovemo. Kdor se bode pa podstopil zoper

ali pride medved ali človek proti njemu, ko ga je po noči videl lezti domov.

„Moj dus, moj dus, ti stlela ti“, rentačil in kles je druzega dne „Gašper dve“. Zdaj pa mam, zdaj „Dnalja nec, glava me boli in zejn sem, da bi gnojnicu piv. Jojmenece, kaj bo le Povse leko? Molbit se danes al pa jutjal plide in bo hotel denal meti. Vlag, kje ga naj vzamen.“

Tako je premišljeval Gašpar, ko pride k njemu Zevnikov Tinče.

„Kaj pa se tako držiš, kakor da bi bil same stekle gliste jedel? Včeraj si bil pel in vriskal, da je bilo veselje, danes si pa tak kakor polit pes.“

„Ka b' na biv. Povse bo palso, jaz sem pa blez klajcalja. Ka pa naj naledim.“

„Ja, ja vraga, saj je res! Kaj si čisto vse zapil?“

„Vse, vse! To-le se mam nekaj clnih keblov, za tote se pov klobase ne dobim.“

„To je pa sitna. Kako bi le napravla, da bi denar dobil?“ Tako premišljjeta Tinče in „Gašper dve.“ Kar nankrat pade Tinčetu nekaj pametnega v glavo.

nas usta odpreti, ta naj pa bo prepričan, da ga boderemo mi po njegovih nagajivih čeljustih tako okrcali, da bode zgubil veselje za zmiraj — poštene ljudi in koristen list obrekovati.

Angleška kraljica Viktorija umrla.

V torek o pol sedmi uri zvečer umrla je v Londonu angleška kraljica v starosti 82 let. Bila je najstarejša valdarica v Evropi. Rojena 24. maja 1819, nastopila vladanje 20. junija 1837, je torej čez 63 let vladala eno močnejših držav v Evropi. Na smrtni postelji jo je obiskal nemški cesar Viljem, ker je s kraljico v bližnjem sorodstvu. Kraljica je bila poročena s princem Albertom iz hiše Coburg-Gotha, s katerim se je poročila 10. februarja 1840, in z njim v lepi složnosti živila do njegove smrti, do 14. decembra 1861. Kraljica umrla je mirno. Zdela se je da spi, in ko so zdravniki pristopili, so spoznali, da je mrtva. V zadnjem času bila je čmerna in je po princezinjah poizvedovala, če jo ljudstvo še ljubi; ko so ji one to vselej potrdile, se je vedno razveselila. K pogrebu pride več vladarjev. Domneva se da je vzrok njene smrti vojska z Buri.

Vojna v Južni Afriki.

Angležem gre zopet slaba in morajo vedno eno za drugim svoji vojski pomoč pošiljati. Najboljše pri vsem tem pa je, da Angleži skoraj nikoli ne vedo, kje da se njihovi sovražniki Buri nahajajo, kar jim dela veliko strahu. Večino svojih vojakov morajo Angleži porabiti, da branijo železnico, katero Buri vsak čas kje pretrgajo in jim vagone razbijajo, živež pa, ki je za Angleže namenjen, sami poberejo in ga kolikor mogoče sabo v gore odpeljejo. Druge oddelke pa, kar jim še na razpolago ostajajo, pa zopet rabijo za

„Ves kaj Gašper?“ pravi mu tiho!“

„Kaj pa Tince?“

„Se spominjaš, kaj je Flisekov Peter včeraj zvečer pravil?“

„Plav nec ne. Kaj pa je plavil?“

Zdaj se pomakne Tinče k Gašparju in mu zasepeče na uho:

„Pravil je, da ima ta majhen kolomon in da zna hudiča — Bog nas ga — varuj v ris poklicati in da hudič prinese denarja, če prav prosiš in zakličeš.“

„Saj je les. Se ze spominjam.“

„Veš kaj“, pravi dalje Tinče, „pojdiva k njemu in ga prosima, naj bo tako dober in naj nama posodi ali naju naj nauči, kako bi poklicala hudiča v ris, da bi denarja prinesel.“

„Pa mislis, da bo povédov?“

„Bo že, bo že, saj je včeraj za tvoj denar pil.“

Res se napravita k Flisekovemu Petru.

Na glas se je ta skoro zasmehjal, ko mu poveta, kaj bi rada. Toda tega ni storil, ker bil bi se grozno zameril, ampak mislil si je, če sem jih včeraj za norce

varovanje mest in trgov, katere Buri vsak čas, in to še ponoči naskočijo, kaj poderejo in pobijejo potem pa zopet zgnejo kakor kafra in Angleži gledajo z dolgimi nosovi za njimi. Ako Angleži prav v kratkem kaj posebnega ne store, bodejo se še ostali Holandci vzdignili, potem bodejo pa vsekakor premagani. Hollandski naseljenci so tudi že dali angleškim vojaškim oblastvom vedeti, da jim svojih konj, katere Angleži tako silno potrebujejo, ne bodejo hoteli prodajati, in da si naj Angleži le sami pridejo po — nje. Tudi to ne diši po dobrem. Buri so tudi sklenili, da bodejo vsaki rudnik, do katerega pridejo, porušili. V Londonu vlada velika razburjenost, katera se zaradi bolzevni kraljice Viktorije še povišuje. Če se res še to uresniči, potem bode razburjenje prikelo do vrhunca, kar bode na vojsko prav slabo uplivalo in Buri bodejo zopet na boljšem. Pač se lahko misli, da je to za Angleže le kazen božja, ker so hoteli skoraj celi svet podjarmiti, potem pa uboge rodove do krvi izsesati ter svoje blagajne napolnjevati. No, pa sedaj so se ji začele že izpraznjevati, ker višji oficirji imajo plače potrojene, nižji pa podvajene; vsega bojnega angleškega vojaštva pa je z ranjenci čez 200.000 oseb, dočim Burov še 20.000 ni. Nevarnost položaja v Kaplandiji mora biti za Angleže zelo velika, kajti vlada je proglašila po vsej koloniji vojno stanje. Izvzete se le luke Kapstadt, Port Elizabeth in East-London ter vzhodni kraji, ki meje ob Natal. Duhovi Hollandcev morajo biti jako razburjeni, ker upa vlada le s tem sredstvom pomiriti in krotiti jih, da ne začno ustaje. Ali angleška vlada se bržas moti ter doseže baš nasprotno kar namerava. Radi vojnega stanja morajo namreč vsi Hollandci orožje odložiti in izročiti strelivo. Uradniki in vojaki pa so izvzeti. Seveda so holandski vojaki in uradniki večinoma pristopili med vrste angleških aktivnih vojakov, tako, da bodo sedaj Hollandci razoroženi, Angleži

imel, moram še danes, ako sta tako neumna, da verjameta.

„No, ali bi hoteli povedati gospod Peter?“ pravi Tinče. „Vsaj vam boma nekaj dala od tega proč, kar nama prinese hudič.“ „Hm, hm, to je težka stvar in se ne sme kar tako okoli praviti. Pa če mi obljubita, da ne poveta ne živi duši, hočem vama povedati.“

„Tak za gvisn, kakol je sam Bog v svetih nebesih, de ne boma nobenemu povedla“, pravi „Gašper dve“.

„No, naj bo!“ pravi študent. Flisekov Peter je sicer prav dobro vedel, da ne dela prav, pa naj bo, si je mislil, bom saj „en špas“ doživel v počitnicah, kakor nobeden. Za vrageca se bom sam oblekel in oplašil nju bodem tako, da se njima ne bo nikoli več ljubilo, hudiča v ris klicati.

„Pojdita z menoj“, in ju pelje pod neki kozolec. Tam vzame iz žepa svoj notic in začne prebirati sem in tje med listi.

(Konec prihodnje.)